

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura maghiară maternă

Testul 12

**Toate subiectele sunt obligatorii.
Se acordă zece puncte din oficiu.
Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

I. TÉTEL

(60 pont)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

A Homo ludens, azaz játékos ember kifejezést első ízben Johan Huizinga holland professzor használta 1938-ban, aki a különböző játékok kulturális és társadalmi jelentőségét kutatta. A nem szükségéből, hanem örömből végzett tevékenység nem jellemző az alsóbbrendű állatokra, ellenben az ember élete során rengeteget játszik, amelynek célja lehet kikapcsolódás, versengés, tanulás vagy a készségek fejlesztése.

A játéknak meghatározott célja van, és a játékosok előre lefektetett szabályok betartása mellett igyekeznek elérni ezt a célt. Az ember játék iránti szenvedélyét mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy a civilizáció során játékok milliói alakultak ki, melyek közt egyaránt akadnak ügyességi, fizikai és szellemi vetélkedések.

A kártyajátékot már a középkorban is ismerték, a tarokk Olaszországból indult el hódító útjára. A 16. században már szerte Európában játszották, újfajta kártyák keletkeztek, és több száz játéktípus alakult ki. A legnépszerűbb játékok közé a póker és a bridzs tartozik, melyeket számos variációban, többféle szabályrendszerben játszanak.

A stratégiai játékok legnépszerűbb fajtája a sakk. A 64 mezőn, 32 figura segítségével folytatott szellemi párbaj hagyománya több ezer éves történelemre tekint vissza. A sakkjátékot sokan az emberi intelligencia legnagyobb kihívásának tartják.

Sokak szerint az amerikai Paul Charles Morphy volt minden idők legnagyobb sakkjátékosa. Autodidakta módon tanulta ki a játékot, de hatévesen már fölényes diadalokat aratott az amatőrök közt, 12 évesen pedig játszi könnyedséggel leiskolázott egy New Orleansba látogató magyar nagymestert. Ezután megnyerte a New Yorkban rendezett nemzeti bajnokságot, majd 1858-ban Európába utazott, ám hiába kutatott megszállottan, méltó ellenfelet nem talált. Ezután már egyetlen kihívója sem akadt, és az alig 23 éves Morphy mérhetetlen csalódottságában felhagyott a sakkozással.

A go két személy által játszott táblás játék, mely Kínából ered. Körülbelül 3000 éve ismerik ezt az intelligenciát, stratégiai érzéket és kreativitást igénylő játékot, amely Japánban és Koreában egyaránt nagy népszerűségnek örvend. A go a sakknál is összetettebb, kombinatívabb, egyszersemind nehezebben elsajátítható játék: máig nem írtak olyan számítógépes programot, amely képes lenne felülkerekedni egy mester felett.

(In: Géczy Zoltán szerk.: Gyermekenciklopédia)

A.

Válaszolj a következő kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

1. Egészítsd ki a következő mondatokat a megfelelő válaszlehetőségekkel a szöveg alapján!

Minden idők legnagyobb sakkjátékosa _____ volt.

Johan Huizinga

Paul Charles Morphy

Homo ludens

Az emberi intelligencia legnagyobb kihívása _____.

a sakk

a bridzs

a póker

Morphy a _____ században élt.

19.

20.

16.

6 pont

4. Alkoss mondatot az alábbi szavakkal úgy, hogy a megadott mondatok legyenek a lehetséges folytatásai!

Péter

nem

sakkozott

Pállal

tegnap

a. ..., hanem valaki mással.

b. ..., hanem tegnapelőtt.

4 pont

5. Foglald mondatba a *játszik* ige alábbi igekötős alakjait!

Megjegyzés: Ha szükséges, megváltoztathatod az igék személyét, számát, idejét.

kijátszik

rájátszik

megjátszik

lejátszik

összejátszik

5 pont

6. Az alábbi mondatok utalnak egy-egy ok-okozati összefüggésre. Töltsd ki a táblázatot!

Kijelentés	Ok	Okozat
<i>Az ember játék iránti szenvedélyét mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy a civilizáció során játékok milliói alakultak ki.</i>		
<i>Az alig 23 éves Morphy mérhetetlen csodálottságában felhagyott a sakkozással.</i>		
<i>A go a sakknál is összetettebb, kombinatívabb, egyszersmind nehezebben elsajátítható játék, ezért máig nem írtak olyan számítógépes programot, amely képes lenne felülkerekedni egy mester felett.</i>		

6 pont

II. TÉTEL

(30 pont)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

Tiborral a templom előtti téren ismerkedtem össze, a kerítésnél állt, ő is a lányokat nézte, akik „kört” játszottak, és áhítattal énekelték, hogy „Mariska ült egy kövön”. Leejtett állal bámészkodtam, nagyon szerettem volna én is játszani, de méltóságomon alul lett volna bekéredzkedni, bár a szöveg szerint szükség volt egy Károly bácsi nevű férfiniszereplőre, aki a végén leszúrja Mariskát, hogy aztán körtapssal megállapítsák róla: "Károlykából ördög lett." Sajnos ezt a szerepet is kislány alakította, s így semmi esélyem nem volt rá, hogy alázatos deputációban kérjenek fel részvételre.

Tibort akkor vettem észre, mikor fájó szívvel és rezignáltan éppen indulni akartam onnan. Tibor mellettem állt, ő is a kislányokat nézte. Abban a pillanatban gúnyos és lenéző maszkot vettem fel, ajkamat biggyesztettem a végtelen megvetéstől.

– Ilyen hülyék – mondtam Tibornak a férfiértelem fejcsóváló, borús fölényével –, hogy lehet ilyen hülyeséget játszani.

Tibor szerényen és udvariasan bólintott, nem mondott ellent, de hűvös modorával éreztettem, hogy még csak bírálatra sem érdemesíti a lányokat, olyan távolságban vannak tőle. Nyilván csak szórakozottságból állt ott, gondolataiba volt mélyedve.

Előzékeny, de tartózkodó válaszaiból kiderült, hogy ugyanabban a házban lakik, ahol mi, a harmadik emeleten. [...] Egy pillanat alatt rajongó ragaszkodást éreztem. Azt hiszem, elsősorban a neve hatott rám. Nem tudom, miért, a Tibor név akkor valami hűvösen előkelőt, szilárdan komolyat

2. Értelmezd az alábbi szövegrészeket!

*„... nagyon szerettem volna én is játszani, de méltóságomon alul lett volna bekéredzkedni.
[...] Abban a pillanatban gúnyos és lenéző maszkot vettem fel.”*

5 pont

3. Mit gondoltok, az általa állított és utólag kiderült információk alapján, miért adhatta ki Tibor másnak magát, mint aki valójában volt?

5 pont

